Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B** **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2007/59/EK**

(2007. gada 23. oktobris)

par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā

(OV L 315, 3.12.2007., 51. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Komisijas Direktīva 2014/82/ES (2014. gada 24. jūnijs)	L 184	11	25.6.2014.
►**M2**	Komisijas Direktīva (ES) 2016/882 (2016. gada 1. jūnijs)	L 146	22	3.6.2016.

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2007/59/EK

(2007. gada 23. oktobris)

par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 71. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar Līguma 251. pantā paredzēto procedūru, ievērojot Samierināšanas komitejas 2007. gada 31. jūlijā apstiprināto kopīgo dokumentu ([3]),

tā kā

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/49/EK ([4]) (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos paredz, ka infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi drošības vadības sistēmas izveido tā, lai dzelzceļu sistēma atbilstu vismaz kopīgiem drošības mērķiem un tā izpildītu valstu drošības noteikumus un drošības prasības, kas definētas savstarpējās izmantojamības tehniskajās specifikācijās (“SITS”), un ka piemēro kopīgo drošības metožu attiecīgās daļas. Šajās drošības vadības sistēmās cita starpā paredzētas personāla apmācību programmas un sistēmas, ar kurām nodrošina, ka saglabājas personāla kompetence un pienākumus veic atbilstīgi.

(2) Direktīvā 2004/49/EK ir paredzēts, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, lai tas varētu izmantot dzelzceļa infrastruktūru, jābūt drošības sertifikātam.

([1]) OV C 221, 8.9.2005., 64. lpp.
([2]) OV C 71, 22.3.2005., 26. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2005. gada 28. septembra Atzinums (OV C 227 E, 21.9.2006., 464. lpp.), Padomes 2006. gada 14. septembra Kopējā nostāja (OV C 289 E, 28.11.2006., 42. lpp.), Eiropas Parlamenta 2007. gada 18. janvāra Nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta), Eiropas Parlamenta 2007. gada 25. septembra Normatīvā rezolūcija un Padomes 2007. gada 26. septembra Lēmums.
([4]) OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.

▼B

(3) Saskaņā ar Padomes Direktīvu 91/440/EEK (1991. gada 29. jūlijs) par Kopienas dzelzceļa attīstību ([1]) licencētiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem no 2003. gada 15. marta ir bijušas tiesības Eiropas kravu pārvadājumu tīklā sniegt starptautiskos kravu pārvadājumu pakalpojumus un, vēlākais no 2007. gada, tiem būs tiesības piekļūt visam iekšzemes un starptautisko kravu pārvadājumu pakalpojumu tīklam. Šī pakāpeniskā piekļuves tiesību paplašināšana neizbēgami palielinās vilcienu vadītāju nodarbinātību ārpus savas valsts. Rezultātā būs vajadzīgs lielāks skaits vilciena vadītāju, kas ir apmācīti un sertificēti, lai veiktu pakalpojumus vairāk kā viena dalībvalstī.

(4) Komisijas 2002. gadā veiktajā pētījumā uzsvērts, ka dalībvalstu tiesību akti par vilciena vadītāju sertificēšanas nosacījumiem ievērojami atšķiras. Tādēļ, lai novērstu šīs atšķirības, būtu jāpieņem Kopienas noteikumus par vilciena vadītāju sertificēšanu, saglabājot Kopienas dzelzceļu sistēmas pašreiz augsto drošības līmeni.

(5) Šiem Kopienas noteikumiem būtu arī jāveicina to Kopienas politikas mērķu sasniegšana, kas attiecas uz darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, brīvību veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību saistībā ar kopējo transporta politiku, izvairoties no jebkādiem konkurences izkropļojumiem.

(6) Šo kopējo noteikumu galvenajam mērķim vajadzētu būt tam, ka atvieglo vilciena vadītāju pārvietošanos no vienas dalībvalsts uz citu, kā arī atvieglo viņu pārvietošanos no viena dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma uz citu, un vispārēji panākt, ka apliecību un saskaņoto papildu sertifikātu atzīst visas dzelzceļa nozarē iesaistītās puses. Tādēļ ir svarīgi noteikumos paredzēt obligātās prasības, kas pretendentiem būtu jāizpilda, lai iegūtu apliecību vai saskaņoto papildu sertifikātu.

(7) Šajā direktīvā ir ievērots un tās pamatā lielā mērā ir vēsturiskais Eiropas Transporta darbinieku federācijas (ETDF) un Eiropas Dzelzceļu kopienas (EDK) noslēgtais kopīgais Nolīgums par dažiem to mobilo darbinieku darba apstākļu aspektiem, kuri veic savstarpējas izmantojamības pārrobežu pakalpojumus ([2]).

(8) Pat ja dalībvalsts šīs direktīvas darbības jomu nepiemēro vadītājiem, kas strādā tikai konkrētās dzelzceļu sistēmās, tīklos un infrastruktūras kategorijās, tam nekādā ziņā nebūtu jāierobežo šīs dalībvalsts pienākums atzīt apliecību derīgumu visā Eiropas Savienības teritorijā vai atzīt saskaņoto papildu sertifikātu derīgumu attiecīgajā infrastruktūrā.

([1]) OV L 237, 24.8.1991., 25. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2006/103/EK (OV L 363, 20.12.2006., 344. lpp.).

([2]) OV L 195, 27.7.2005., 18. lpp.

▼B

(9) Šīm prasībām būtu jāattiecas vismaz uz minimālo vecumu, no kura atļauta vilciena vadīšana, pretendenta fizisko un psiholoģisko piemērotību darbam, profesionālo pieredzi un zināšanām konkrētās jomās, kas saistītas ar vilciena vadīšanu, zināšanām par infrastruktūru, kurā viņiem vajadzēs strādāt, kā arī darba valodu.

(10) Lai palielinātu izmaksu efektivitāti, apmācībās, ko vilciena vadītāji apgūst, lai saņemtu saskaņoto papildu sertifikātu, ja vien tas ir iespējams un vēlams, ņemot vērā drošības apsvērumus, būtu jākoncentrējas uz konkrētiem pakalpojumiem, ko vadītājs veiks, piemēram, manevru veikšanu, apkopes pakalpojumiem, pasažieru vai kravu pārvadājumu pakalpojumiem. Vērtējot šīs direktīvas īstenošanu, Eiropas Dzelzceļa aģentūrai (turpmāk – "Aģentūra") būtu jāizvērtē vajadzība grozīt apmācību prasības, kas precizētas pielikumā, lai labāk sagatavotos notiekošajām tirgus struktūras pārmaiņām.

(11) Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji, kas izsniedz saskaņotos papildu sertifikātus, var organizēt vispārējo profesionālo zināšanu, valodu zināšanu, ritošā sastāva un infrastruktūras zināšanu apmācības. Tomēr pārbaudēs būtu jāizvairās no jebkāda interešu konflikta, izslēdzot iespēju, ka eksaminētājs var pārstāvēt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju, kas izsniedz saskaņoto papildu sertifikātu.

(12) Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi vai infrastruktūras pārvaldītāji ir atbildīgi par to darbinieku apmācību saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 13. panta 4. punktu. Šim nolūkam dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem būtu jāņem vērā minēto vadītāju jau iegūtā apmācība un kvalifikācija, atbilstīgi minētās direktīvas 13. panta 3. punktam. Turklāt ir būtiski nodrošināt, ka tiek apmācīti pietiekami daudzi vadītāji. Šajā sakarā ir nepieciešams veikt pasākumus, lai nodrošinātu to, ka viena dzelzceļa pārvadājuma uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja ieguldījums vilciena vadītāja apmācībā nesniegtu nelikumīgu ieguvumu citam dzelzceļa pārvadājuma uzņēmumam vai infrastruktūras pārvaldītājam gadījumā, kad vilciena vadītājs ir izbeidzis darba attiecības ar šo dzelzceļa pārvadājuma uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju. Šie var būt jebkāda veida pasākumi, piemēram, valsts tiesību akti, kolektīvi darba līgumi, klauzulas līgumā starp vilciena vadītāju un darba devēju, kā arī vienošanās, kas nosaka vilciena vadītāju pārvietošanas no viena uzņēmuma uz citu noteikumus, gadījumos, kad vilciena vadītāji ir šādas vienošanās puse.

(13) Personāla kompetences, kā arī veselības un drošības nosacījumus izstrādā, ņemot vērā savstarpējās izmantojamības direktīvas, jo īpaši kā daļu no "satiksmes pārvaldības un ekspluatācijas" – SITS. Ir vajadzīgs nodrošināt šo SITS un šīs direktīvas pielikumu

▼B

konsekvenci. Komisija to panāks, pieņemot grozījumus vai pielāgojot attiecīgo SITS šai direktīvai un tās pielikumiem, izmantojot procedūras, kas paredzētas Padomes Direktīvā 96/48/EK (1996. gada 23. jūlijs) par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību ([1]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/16/EK (2001. gada 19. marts) par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību ([2]).

(14) Lai palielinātu darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un Kopienas dzelzceļu drošību, īpaša uzmanība būtu jāpievērš citiem apkalpes locekļiem, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus lokomotīvēs un vilcienos. Tādēļ dalībvalstīm būtu jānodrošina to, lai citi apkalpes locekļi, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus, atbilstu SITS noteiktajām minimālajām prasībām attiecībā uz satiksmes pārvaldību un ekspluatāciju. Ņemot vērā valsts īstenošanas plānus, kurus dalībvalstīm jāpaziņo attiecībā uz minēto SITS ieviešanu, Aģentūrai būtu jāapzina iespējas sertificēt citus apkalpes locekļus, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus, un jānovērtē šādu iespēju ietekme. Pamatojoties uz šo ziņojumu, Komisijai būtu, ja nepieciešams, jāsniedz priekšlikums par citu apkalpes locekļu, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus lokomotīvēs un vilcienos, sertifikācijas noteikumiem un procedūrām.

(15) Šajā direktīvā noteiktajām prasībām saistībā ar apliecību un saskaņotos papildu sertifikātu būtu jāattiecas tikai uz juridiskajiem nosacījumiem, kas atļauj vadītājam vadīt vilcienu. Pirms vadītājs var vadīt vilcienu konkrētā infrastruktūrā, būtu jānodrošina atbilstība arī visām pārējām juridiskajām prasībām, kas ir saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un ko bez diskriminācijas piemēro dzelzceļa pārvadājuma uzņēmumam, infrastruktūras pārvaldītājiem, infrastruktūrai un ritošajam sastāvam.

(16) Šai direktīvai nevajadzētu skart Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti ([4]) īstenošanu.

([1]) OV L 235, 17.9.1996., 6. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2007/32/EK (OV L 141, 2.6.2007., 63. lpp.).
([2]) OV L 110, 20.4.2001., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2007/32/EK.
([3]) OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).
([4]) OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

▼B

(17) Lai nodrošinātu vajadzīgo saskaņotību un pārskatāmību, Kopienai būtu jāizstrādā vienots, dalībvalstu savstarpēji atzīts sertificēšanas modelis, kas apliecina gan vilcienu vadītāju atbilstību konkrētiem obligātiem nosacījumiem, gan profesionālai kvalifikācijai un valodu zināšanām, dalībvalstu kompetento iestāžu ziņā atstājot apliecību izsniegšanu, un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju ziņā – saskaņoto papildu sertifikātu izsniegšanu.

(18) Aģentūrai būtu jāizskata iespēju apliecības un saskaņoto papildu sertifikātu vietā izmantot viedkarti. Šādas viedkartes priekšrocība ir minēto divu elementu apvienojums vienā, un turklāt to var izmantot citās ierīcēs vai nu drošības jomā vai arī, lai pārvaldītu vilciena vadītājus.

(19) Drošības iestādēm būtu jāizmanto visa apliecībā, saskaņotajā papildu sertifikātā, kā arī apliecību un saskaņoto papildu sertifikātu reģistros ietvertā informācija, lai atvieglotu personāla sertificēšanas procesu, kas paredzēts Direktīvas 2004/49/EK 10. un 11. pantā, un lai paātrinātu šajos pantos paredzēto drošības sertifikātu izsniegšanu.

(20) Tam, ka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji nodarbina vilciena vadītājus, kas sertificēti saskaņā ar šo direktīvu, nebūtu jāatbrīvo tās no pienākuma izveidot pārraudzības un iekšējās kontroles sistēmu, ar ko atbilstīgi Direktīvas 2004/49/EK 9. pantam un III pielikumam kontrolē vilciena vadītāju kompetences un uzvedību, un tam vajadzētu būt minētās sistēmas daļai. Saskaņotajam papildu sertifikātam nebūtu jāatbrīvo ne dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, ne infrastruktūras pārvaldītāju no atbildības par drošību, jo īpaši no atbildības par viņu personāla apmācībām.

(21) Dažas sabiedrības sniedz vilcienu vadītāju pakalpojumus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem. Šādos gadījumos atbildību par to, lai vadītājam būtu šai direktīvai atbilstīga apliecība un sertifikāts, būtu jāuzņemas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam vai infrastruktūras pārvaldītājam, kas ar vadītāju slēdz līgumu.

(22) Lai dzelzceļa transports arī turpmāk darbotos efektīvi, vilciena vadītājiem, kas savā profesijā jau strādā pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā, pārejas posmā būtu jāsaglabā iegūtās tiesības.

▼B

(23) Aizstājot vadīšanas atļaujas, kas vadītājiem izsniegtas pirms šīs direktīvas attiecīgo noteikumu piemērošanas, ar saskaņotajiem papildu sertifikātiem un apliecībām, kuri ir saskaņā ar šo direktīvu, būtu jāizvairās no nevajadzīgiem administratīviem un finanšu apgrūtinājumiem. Tādēļ pēc iespējas būtu jāsaglabā vadītājiem iepriekš izsniegtās vadīšanas tiesības. Aizstājot šīs atļaujas, izsniedzējām struktūrām būtu jāņem vērā katra vadītāja vai vadītāju grupas kvalifikācijas un pieredze. Pamatojoties uz kvalifikāciju un/vai pieredzi, izsniedzējām struktūrām būtu jāpieņem lēmums, vai vadītājam vai vadītāju grupai jāorganizē papildu pārbaudes un/vai apmācības, pirms tie var saņemt jaunas apliecības un saskaņotos papildu sertifikātus. Tādēļ izsniedzējai struktūrai vajadzētu būt iespējai izlemt, vai pietiek ar kvalifikāciju un/vai pieredzi, lai izsniegtu vajadzīgās apliecības un saskaņotos papildu sertifikātus, un ka nav vajadzības organizēt papildu pārbaudes vai apmācības.

(24) Vilcienu vadītājiem mainot darba devēju būtu jāizvairās arī no nevajadzīgiem administratīviem un finanšu apgrūtinājumiem. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam, kas pieņēmis darbā vadītāju, būtu jāņem vērā iepriekš gūtās kompetences un pēc iespējas būtu jāizvairās no vajadzības organizēt papildu pārbaudes un apmācības.

(25) Ar šo direktīvu neparedz nekādas tiesības savstarpēji atzīt vadīšanas tiesības, ko vadītāji ieguvuši pirms šīs direktīvas piemērošanas, tomēr neierobežo vispārējo savstarpējās atzīšanas shēmu, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu ([1]) un kuru turpina piemērot līdz pārejas perioda beigām.

(26) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ([2]).

(27) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro izstrādāt nosacījumus un kritērijus, kas nepieciešami šīs direktīvas īstenošanai. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus vai arī papildināt to, iekļaujot jaunus nebūtiskus elementus, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.

([1]) OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/100/EK (OV L 363, 20.12.2006., 141. lpp.).

([2]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

▼B

(28) Ja nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ regulatīvās kontroles procedūras parastos termiņus nav iespējams ievērot, Komisijai būtu jāvar piemērot Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 6. punktā paredzēto steidzamības procedūru, lai pieņemtu Kopienas kritērijus eksaminētāju un pārbaužu izvēlei, kā paredzēts šajā direktīvā, un lai pielāgotu šīs direktīvas pielikumus zinātnes un tehnikas attīstībai.

(29) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu [1] dalībvalstīm ir ieteikts gan savām vajadzībām, gan Kopienas interesēs izstrādāt savas tabulas, kas pēc iespējas precīzāk atspoguļotu atbilstību starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un padarīt tās publiski pieejamas.

(30) Dalībvalstīm saistībā ar šīs direktīvas ievērošanu būtu jāparedz kontroles un attiecīgas darbības, ja vadītājs pārkāpj jebkuru šīs direktīvas nosacījumu.

(31) Dalībvalstīm būtu jāparedz attiecīgas pārkāpumu sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti šīs direktīvas īstenošanai.

(32) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, tādu kopējo reglamentējošos noteikumu izstrādāšana, kas attiecas uz to vilciena vadītāju sertificēšanu, kuri, pārvadājot pasažierus un preces, vada lokomotīves un vilcienus, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs direktīvas šīs direktīvas mēroga vai iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

(33) Efektivitātes apsvērumu dēļ var izrādīties lietderīgi uz ierobežotu laikposmu atbrīvot vilcienu vadītājus, kas darbojas tikai vienas valsts teritorijā no to šīs direktīvas noteikumu piemērošanas, saskaņā ar kuriem vadītājiem ir jābūt šai direktīvai atbilstīgām apliecībām un saskaņotajiem papildu sertifikātiem. Šādu izņēmumu nosacījumi būtu skaidri jādefinē.

(34) Dalībvalstij, kurai nav dzelzceļu sistēmas un kura tuvākajā nākotnē tādu neplāno, būtu uzlikts nesamērīgs un nelietderīgs pienākums transponēt un īstenot šo direktīvu. Tādēļ šādas dalībvalstis, kamēr tām nav dzelzceļu sistēmas, būtu jāatbrīvo no pienākuma transponēt un īstenot šo direktīvu,

[1] OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

▼B

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

MĒRĶIS, PIEMĒROŠANAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Mērķis

Šajā direktīvā paredzēti nosacījumi un procedūras, lai sertificētu vilciena vadītājus, kas Kopienas dzelzceļu sistēmā vada lokomotīves un vilcienus. Tajā precizēti uzdevumi, par kuriem ir atbildīgas dalībvalstu kompetentās iestādes, vilciena vadītāji un citas nozarē iesaistītās puses, jo īpaši dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un apmācību centri.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro vilciena vadītājiem, kas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu uzdevumā, kuriem vajadzīgs drošības sertifikāts, vai infrastruktūras pārvaldītāju uzdevumā, kuriem vajadzīga drošības atļauja, vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā.

2. Dalībvalstis, pamatojoties uz valsts noteikumiem par citu personālu, kas atrodas uz kravas vilcieniem, neliek šķēršļus kravas vilcieniem šķērsot robežas vai nodrošināt iekšzemes pārvadājumus to teritorijā.

3. Neskarot 7. panta noteikumus, dalībvalstis var nepiemērot šīs direktīvas īstenošanai pieņemtos pasākumus vilcieniem, ko ekspluatē:

a) metro, tramvaju un citās vieglās dzelzceļu sistēmās;

b) tīklos, kuru ekspluatācija ir atdalīta no pārējās dzelzceļu sistēmas, un ir paredzēti tikai vietējo, pilsētas vai piepilsētas pasažieru un kravu pārvadājumu nodrošināšanai;

c) privātās dzelzceļa infrastruktūrās, ko izmanto tikai infrastruktūras īpašnieki savu kravu pārvadājumu nodrošināšanai;

d) sliežu ceļu posmos, kuri parastai satiksmei uz laiku ir slēgti, lai apkoptu, atjaunotu vai uzlabotu dzelzceļu sistēmu.

▼B

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

a) “kompetentā iestāde” ir drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā;

b) “vilciena vadītājs” ir persona, kas spēj un kurai ir atļauts patstāvīgi, atbildīgi un droši vadīt vilcienus, tostarp lokomotīves, manevru lokomotīves, darba vilcienus, ceļu remonta transportlīdzekļus vai vilcienus pasažieru vai kravu pārvadāšanai pa dzelzceļu;

c) “pārējie apkalpes locekļi, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus”, ir vilciena personāls, kas nevada vilcienu, bet palīdz nodrošināt vilciena, pasažieru un pārvadāto preču drošību;

d) “dzelzceļu sistēma” ir sistēma, ko veido dzelzceļa infrastruktūra, tīkla līnijas un stacionārās iekārtas, kā arī visu kategoriju un izcelsmes ritošais sastāvs, kas paredzēts braukšanai pa minētajām infrastruktūrām, kā definēts Direktīvā 96/48/EK un Direktīvā 2001/16/EK;

e) “infrastruktūras pārvaldītājs” ir jebkura struktūra vai uzņēmums, kas jo īpaši atbild par dzelzceļa infrastruktūras vai kādas tās daļas izveidi un uzturēšanu, kā definēts Direktīvas 91/440/EEK 3. pantā, kurā var ietilpt arī infrastruktūras kontroles un drošības sistēmu pārvaldība. Infrastruktūras pārvaldītāja pienākumus visā tīklā vai tīkla daļā var uzticēt veikt dažādām struktūrām vai uzņēmumiem;

f) “dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums” nozīmē jebkuru dzelzceļa uzņēmumu, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/14/EK (2001. gada 26. februāris) par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu un drošības sertifikāciju ([1]), un jebkuru valsts vai privātu uzņēmumu, kura darbība ir dzelzceļa transporta pakalpojumu sniegšana attiecībā uz kravām un/vai pasažieriem, ar noteikumu, ka uzņēmumam jānodrošina vilce. Termins ietver arī uzņēmumus, kas nodrošina tikai vilci;

g) “savstarpējās izmantojamības tehniskās specifikācijas” vai “SITS” ir specifikācijas, kas piemērojamas katrai apakšsistēmai vai apakšsistēmas daļai, lai tā atbilstu pamatprasībām un nodrošinātu Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas un parasto dzelzceļu sistēmu savstarpējo izmantojamību, kā tas definēts Direktīvā 96/48/EK un 2001/16/EK;

([1]) OV L 75, 15.3.2001., 29. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/49/EK.

▼B

h) “Aģentūra” ir Eiropas Dzelzceļa aģentūra, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 881/2004 ([1]);

i) “drošības sertifikāts” ir sertifikāts, ko dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam izsniegusi kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 10. pantu;

j) “sertifikāts” ir saskaņots papildu sertifikāts, kas norāda infrastruktūras, pa kurām vilciena vadītājam ir atļauts braukt, un ritošo sastāvu, kādu viņam atļauts vadīt;

k) “drošības atļauja” ir atļauja, ko infrastruktūras pārvaldītājam izsniegusi kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 11. pantu;

l) “apmācību centrs” ir kompetentās iestādes akreditēta vai atzīta iestāde, lai organizētu apmācību kursus.

II NODAĻA

VILCIENA VADĪTĀJU SERTIFICĒŠANA

4. pants

Kopienas sertificēšanas modelis

1. Visiem vilciena vadītājiem ir vilcienu vadīšanai vajadzīgā sagatavotība un kvalifikācija, kā arī šādi dokumenti:

a) apliecība, kas norāda, ka vadītājs atbilst medicīnisko prasību obligātajiem nosacījumiem, viņam ir pamatizglītība un vispārējas iemaņas. Apliecībā ir identificēts vilciena vadītājs un izsniedzēja iestāde un noteikts derīguma termiņš. Kamēr nav pieņemts 4. punktā paredzētais Kopienas sertificēšanas modelis, apliecība atbilst I pielikuma prasībām;

b) viens vai vairāki sertifikāti, kas norāda infrastruktūras, pa kurām vilciena vadītājam ir atļauts braukt, un ritošo sastāvu, kādu viņam atļauts vadīt. Katrs sertifikāts atbilst I pielikuma prasībām.

2. Tomēr prasību, lai sertifikāts attiektos uz konkrētu infrastruktūras daļu, nepiemēro šādos uzskaitītos izņēmuma gadījumos, ar nosacījumu, ka otrs vilciena vadītājs, kuram ir derīgs prasītais sertifikāts par attiecīgo infrastruktūru, braukšanas laikā sēž blakus vadītājam:

a) ja dzelzceļa pakalpojumu traucējumi prasa, lai vilcienus novirzītu vai veiktu ceļu apkopes darbus, kā to norādījis infrastruktūras pārvaldītājs;

([1]) OV L 164, 30.4.2004., 1. lpp.

▼B

b) īpašos izņēmuma braucienos, kuros izmanto antīkus vilcienus;

c) īpašos izņēmuma kravu pārvadājumos, ja vien tam piekritis infrastruktūras pārvaldītājs;

d) piegādājot vai demonstrējot jaunu vilcienu vai lokomotīvi;

e) vadītāju apmācību vai pārbaudes nolūkos.

Par šīs iespējas izmantošanu lēmumu pieņem dzelzceļa uzņēmums, taču attiecīgais infrastruktūras pārvaldītājs vai kompetentā iestāde par to nevar dot norādes.

Visos gadījumos, kad atbilstīgi iepriekš minētajam izmanto papildu vadītāju, par to pirms tam informē infrastruktūras pārvaldītāju.

3. Sertifikāts ļauj vadīt vilcienus vienā vai vairākās no šīm kategorijām:

a) A kategorija: manevru lokomotīves, darba vilcieni, ceļu remonta transportlīdzekļi un visas pārējās lokomotīves, kuras izmanto manevru veikšanai;

b) B kategorija: pasažieru un/vai preču pārvadājumi.

Sertifikāts var būt atļauja visām vilcienu kategorijām un attiekties uz visiem kodiem, kas minēti 4. punktā.

4. Līdz 2008. gada 4. decembrim Komisija, pamatojoties uz Aģentūras sagatavotu projektu, pieņem apliecības, sertifikāta un apstiprinātas sertifikāta kopijas Kopienas modeli, kā arī nosaka to fiziskos raksturlielumus, ņemot vērā viltošanas novēršanas pasākumus. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Līdz 2008. gada 4. decembrim Komisija saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru un, pamatojoties uz Aģentūras sniegtajiem ieteikumiem, pieņem pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, attiecībā uz Kopienas kodiem dažādajos A un B kategoriju tipos, kas minēti šī panta 3. punktā.

5. pants

Krāpšanas apkarošanas pasākumi

Kompetentās iestādes un izsniedzējas struktūras veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu riskus, ka vilto apliecības un sertifikātus un labo 22. pantā paredzēto reģistru ierakstu.

▼B

6. pants

Īpašuma tiesības, valoda un izsniedzējas struktūras

1. Apliecība ir vadītāja īpašums, un to izsniedz 3. panta a) punktā minētā kompetentā iestāde. Ja kompetentā iestāde vai tās aģents izsniedz apliecību valsts valodā, kas nav Kopienas valoda, tā apliecību izstrādā divās valodās, izmantojot vienu Kopienas valodu.

2. Sertifikātu izsniedz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs, kas nodarbina vadītāju vai ir noslēdzis ar to līgumu. Sertifikāts ir izsniedzējas sabiedrības vai pārvaldītāja īpašums; tomēr saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 13. panta 3. punktu , vadītājiem ir tiesības saņemt apstiprinātu kopiju. Ja dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs izsniedz sertifikātu valsts valodā, kas nav Kopienas valoda, tas sertifikātu izstrādā divās valodās, no kurām viena ir Kopienas valoda.

7. pants

Ģeogrāfiskais derīgums

1. Apliecība ir derīga visā Kopienas teritorijā.

2. Sertifikāts ir derīgs tikai uz tā norādītajām infrastruktūrām un ritošajam sastāvam.

8. pants

Trešo valstu vilcienu vadītāju sertifikācijas dokumentu atzīšana

Sertifikācijas dokumentus trešo valstu vilcienu vadītājiem, kas darbojas tikai dalībvalsts dzelzceļu sistēmas robežšķērsošanas apgabalos, var atzīt attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar jebkuru divpusēju nolīgumu ar šo trešo valsti.

III NODAĻA

APLIECĪBAS UN SERTIFIKĀTA IEGŪŠANAS NOSACĪJUMI

9. pants

Obligātās prasības

1. Lai iegūtu apliecību, pretendentiem jāizpilda 10. un 11. pantā noteiktās obligātās prasības. Lai iegūtu sertifikātu un lai tas būtu derīgs, pretendentiem jābūt apliecībai un jāizpilda 12. un 13. pantā noteiktās obligātās prasības.

2. Dalībvalsts var noteikt stingrākas prasības par tādu apliecību izsniegšanu, kas attiecas uz tās teritoriju. Tomēr citu dalībvalstu izsniegtās apliecības tā atzīst saskaņā ar 7. pantu.

▼B

I iedaļa

Apliecība

10. pants

Minimālais vecums

Dalībvalsts paredz apliecības pretendentu minimālo vecumu, kas ir vismaz 20 gadi. Tomēr dalībvalstis var izsniegt apliecības pretendentiem no 18 gadu vecuma, taču tad šī apliecība ir derīga tikai izsniedzējas dalībvalsts teritorijā.

11. pants

Pamatprasības

1. Pretendenti ir veiksmīgi pabeiguši vismaz deviņu gadu izglītību (pamatizglītība un vidējā izglītība) un veiksmīgi pabeiguši pamatmācības, kas ir līdzvērtīgas 3. līmenim, kas paredzēts Padomes Lēmumā 85/368/EEK (1985. gada 16. jūlijs) par arodmācībās iegūtas kvalifikācijas pierādījumu salīdzināmību Eiropas Kopienas dalībvalstīs ([1]).

2. Pretendenti apliecina fizisko un psihisko piemērotību, izejot medicīnisko izmeklēšanu, ko – atbilstīgi dalībvalsts pieņemtam lēmumam – veic saskaņā ar 20. pantu akreditēts vai atzīts ārsts vai ko veic šāda ārsta uzraudzībā. Izmeklēšana aptver vismaz tos kritērijus, kas norādīti II pielikuma 1.1., 1.2., 1.3. un 2.1. iedaļā.

3. Pretendenti apliecina fizisko un psihisko piemērotību darbam, izejot medicīnisko izmeklēšanu, ko – atbilstīgi dalībvalsts pieņemtam lēmumam – veic saskaņā ar 20. pantu akreditēts vai atzīts psihologs vai ārsts, vai ko veic šāda psihologa vai ārsta uzraudzībā. Izmeklēšana aptver vismaz tos kritērijus, kas norādīti II pielikuma 2.2. iedaļā.

4. Pretendenti ir pierādījuši savu vispārējo profesionālo kompetenci, ja tie iztur eksāmenu par vismaz galvenajām IV pielikuma uzskaitītajām tēmām.

II iedaļa

Sertifikāts

12. pants

Valodu zināšanas

Valodu zināšanas atbilst VI pielikumā minētajam kritērijam saistībā ar infrastruktūru, kurai piemēro sertifikātu.

13. pants

Profesionālā kvalifikācija

1. Pretendenti ir nokārtojuši eksāmenu, kurā novērtē viņu profesionālās zināšanas un kompetenci par ritošo sastāvu, kuram piemēro sertifikātu. Šis eksāmens aptver vismaz galvenās V pielikumā minētās tēmas.

([1]) OV L 199, 31.7.1985., 56. lpp.

▼B

2. Pretendenti ir nokārtojuši eksāmenu, kurā novērtē viņu profesionālās zināšanas un kompetenci par infrastruktūrām, kurām piemēro sertifikātu. Šis eksāmens aptver vismaz galvenās VI pielikumā minētās tēmas. Vajadzības gadījumā eksāmens attiecas arī uz valodu zināšanām saskaņā ar VI pielikuma 8. iedaļu.

3. Pretendenti pabeidz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldnieka apmācības par drošības vadības sistēmu, kas paredzētas Direktīvā 2004/49/EK.

IV NODAĻA

APLIECĪBAS UN SERTIFIKĀTA IEGŪŠANAS PROCEDŪRAS

14. pants

Apliecības iegūšana

1. Kompetentā iestāde publicē procedūru, kas jāievēro, lai iegūtu apliecību.

2. Visus apliecības pieteikumus kompetentajai iestādei iesniedz vilciena vadītāja kandidāts vai viņa vārdā jebkura vienība.

3. Kompetentajai iestādei iesniegtie pieteikumi var būt par jaunas apliecības izsniegšanu, apliecības datu atjaunināju, otra eksemplāra izsniegšanu.

4. Kompetentā iestāde izsniedz apliecību pēc iespējas ātrāk un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc visu vajadzīgo dokumentu saņemšanas.

5. Ja ir izpildīti 16. panta 1. punkta noteikumi, apliecība ir spēkā 10 gadus.

6. Apliecību izsniedz vienā eksemplārā. Ir aizliegta jebkāda apliecības otru eksemplāru izgatavošana, izņemot, ja to veic kompetentā iestāde, pēc lūguma izsniegt otru eksemplāru.

15. pants

Sertifikāta iegūšana

Katrs dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums un infrastruktūras pārvaldītājs izveido savas procedūras, kas jāievēro, lai saskaņā ar šo direktīvu un atbilstīgi drošības vadības sistēmai izsniegtu un atjauninātu sertifikātus, kā arī izstrādā pārsūdzības procedūras, kas vadītājiem ļautu pieprasīt pārskatīt lēmumu, ar ko izsniedz, atjaunina, atceļ vai atsauc sertifikātu.

Ja puses nevar vienoties, tās var griezties pie kompetentās iestādes vai kādas neatkarīgas apelācijas struktūras.

▼B

Tiklīdz sertifikāta turētājs ir ieguvis papildu atļaujas par ritošo sastāvu vai infrastruktūru, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi vai infrastruktūras pavaldītāji nekavējoties atjaunina sertifikātu.

16. pants

Periodiskas pārbaudes

1. Lai apliecība būtu derīga, tās turētāji periodiski kārto eksāmenus un/vai pārbaudes saskaņā ar 11. panta 2. un 3. punktā minētajiem nosacījumiem. Attiecībā uz medicīniskajām prasībām ievēro minimālo izmeklēšanu biežumu saskaņā ar II pielikuma 3.1. iedaļas noteikumiem. Šīs medicīniskās izmeklēšanas veic saskaņā ar 20. pantu akreditēti vai atzīti ārsti, vai tās veic viņu uzraudzībā. Attiecībā uz profesionālām zināšanām piemēro 23. panta 8. punktu.

Atjauninot apliecību, kompetentā iestāde 22. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajā reģistrā pārliecinās par to, ka vadītājs izpilda šī punkta pirmajā daļā minētās prasības.

2. Lai sertifikāts joprojām būtu derīgs, to turētāji periodiski kārto eksāmenus un/vai pārbaudes saskaņā ar 12. un 13. pantā minētajām prasībām. Šo eksāmenu un/vai pārbaužu biežumu nosaka dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs, kas saskaņā ar savu drošības vadības sistēmu un, ņemot vērā minimālo VII pielikumā paredzēto biežumu, pieņēmis darbā vadītāju vai noslēdzis ar to līgumu.

Katru no šīm pārbaudēm izsniedzēja struktūra apstiprina ar ierakstu sertifikātā un 22. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētajā reģistrā, ka vilciena vadītājs ir izpildījis šī punkta pirmajā daļā minētās prasības.

3. Ja nav apmeklēta vai sekmīgi izieta periodiskā pārbaude, piemēro 18. pantā paredzēto procedūru.

17. pants

Darba attiecību pārtraukšana

Ja izbeidzas vilciena vadītāja darba attiecības ar dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju, tas nekavējoties par to informē kompetento iestādi.

Kamēr izpilda 16. panta 1. punkta nosacījumus, apliecība ir derīga.

Sertifikāts kļūst nederīgs, ja vadītājs vairs nav nodarbināts kā vadītājs. Tomēr vadītājs saņem tā un visu pārējo dokumentu kopijas, kas apliecina viņa apmācību, kvalifikāciju un profesionālo kompetenci. Izsniedzot vadītājam sertifikātu, jaunais dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs ņem vērā visus šos dokumentus.

▼B

18. pants

Vadītāju pārraudzīšana, ko veic dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji

1. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji nodrošina un pārbauda, lai vilciena vadītāju apliecības un sertifikāti būtu derīgi.

Tie izveido vadītāju pārraudzības sistēmu. Ja šādas uzraudzības rezultāti liek apšaubīt vilciena vadītāja darba kompetenci un apliecības vai sertifikāta derīguma pagarināšanu, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums un infrastruktūras pārvaldītājs nekavējoties veic vajadzīgos pasākumus.

2. Ja vadītājs uzskata, ka viņa veselības stāvoklis rada šaubas par piemērotību darbam, viņš nekavējoties par to informē, attiecīgi, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju.

Tiklīdz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs apzinās vai arī, tiklīdz ārsts to informē, ka vadītāja veselības stāvoklis ir pasliktinājies tiktāl, ka tas rada šaubas par piemērotību darbam, tas nekavējoties veic vajadzīgos pasākumus, tostarp šīs direktīvas II pielikuma 3.1. iedaļā aprakstīto izmeklēšanu un, vajadzības gadījumā, atsauc sertifikātu, atjauninot 22. panta 2. punktā paredzēto reģistru. Turklāt nodrošina to, ka, veicot pienākumus, vilciena vadītāji nedrīkst atrasties jebkādu vielu iespaidā, kas varētu ietekmēt koncentrēšanās spējas, uzmanību vai uzvedību. Kompetentajai iestādei nekavējoties sniedz informāciju par gadījumiem, kad darbnespēja ir ilgāka par trīs mēnešiem.

V NODAĻA

KOMPETENTĀS IESTĀDES UZDEVUMI UN LĒMUMI

19. pants

Kompetentās iestādes uzdevumi

1. Kompetentā iestāde pārredzami un bez diskriminācijas veic šādus uzdevumus:

a) izsniedz un atjaunina apliecības, nodrošina otru eksemplāru, kā tas paredzēts 6. un 14. pantā;

b) nodrošina regulārus eksāmenus un/vai pārbaudes, kas paredzētas 16. panta 1. punktā;

c) atceļ vai atsauc apliecības un paziņo izsniedzējai iestādei pamatotas sertifikātu atcelšanas prasības, kā tas paredzēts 29. pantā;

d) ja dalībvalstis devušas šādas pilnvaras, atzīst personas un struktūras, kā tas paredzēts 23. un 25. pantā;

▼B

e) nodrošina to, ka publicē un atjaunina akreditēto vai atzīto personu un struktūru reģistru, kas paredzēts 20. pantā;

f) uztur un atjaunina apliecību reģistru, kas paredzēts 16. panta 1. punktā un 22. panta 1. punktā;

g) pārrauga vadītāju sertificēšanas procesu, kas paredzēts 26. pantā;

h) veic pārbaudes, kas paredzētas 29. pantā;

i) izstrādā valsts kritērijus eksaminētājiem, kas paredzēti 25. panta 5. punktā.

Kompetentā iestāde ātri atbild uz informācijas pieprasījumiem un visus papildu informācijas pieprasījumus iesniedz nekavējoties apliecību sagatavošanas laikā.

2. Kompetentā iestāde nedeleģē 1. punkta c), g) un i) apakšpunktā minētos uzdevumus trešām pusēm.

3. Uzdevumu deleģēšana trešām pusēm ir pārskatāma un bez diskriminācijas, un nerada interešu konfliktu.

4. Ja kompetentā iestāde 1. punkta a) vai b) apakšpunkta minētos uzdevumus deleģē dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam vai noslēdz ar to līgumu par šiem uzdevumiem, izpilda vismaz vienu no šādiem nosacījumiem:

a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums apliecības izsniedz tikai saviem vilciena vadītājiem;

b) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam nav ekskluzīvu tiesību teritorijā, uz kuru attiecas kāds no deleģētajiem vai ar līgumu uzticētajiem uzdevumiem.

5. Ja kompetentā iestāde deleģē uzdevumus vai slēdz līgumu par to izpildi, pilnvarotajam pārstāvim vai uzņēmējam, veicot šos uzdevumus, vajadzētu izpildīt pienākumus, kas ar šo direktīvu paredzēti kompetentām iestādēm.

6. Ja kompetentā iestāde deleģē uzdevumus vai slēdz līgumu par to izpildi, tā izveido sistēmu, ar ko pārbauda šo uzdevumu izpildi un nodrošina, ka ir izpildīti 2., 4. un 5. punktā izklāstītie nosacījumi.

20. pants

Akreditācija un atzīšana

1. To personu un struktūru akreditāciju, ko akreditē saskaņā ar šo direktīvu, veic akreditācijas struktūra, kuru ieceļ dalībvalsts. Akreditācijas procesu veic, pamatojoties uz kompetences, neatkarības un objektivitātes kritērijiem, kā, piemēram, atbilstīgiem EN 45 000 sērijas Eiropas standartiem, un izvērtējot kandidātu iesniegto lietu, kas sniedz pienācīgus pierādījumus par viņu prasmēm attiecīgajā jomā.

▼B

2. Kā alternatīvu akreditācijai saskaņā ar 1. punktu dalībvalsts var paredzēt, ka saskaņā ar šo direktīvu akreditējamās personas vai struktūras atzīst kompetentā iestāde vai dalībvalsts iecelta struktūra. Atzīšanu veic, pamatojoties uz neatkarības, kompetences un objektivitātes kritērijiem, taču, ja konkrētā vajadzīgā kompetence ir ārkārtīgi reti sastopama, pēc pozitīva Komisijas atzinuma, kas sniegts saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru, ir pieļaujama atkāpšanās no šā noteikuma.

Neatkarības kritēriju nepiemēro apmācību gadījumā, kas ir minētas 23. panta 5. un 6. punktā.

3. Kompetentā iestāde nodrošina to personu un struktūru reģistra publicēšanu un atjauninašanu, kas akreditētas saskaņā ar šo direktīvu.

21. pants

Kompetentās iestādes lēmumi

1. Kompetentā iestāde izklāsta savu lēmumu pamatojumu.

2. Kompetentā iestāde nodrošina, ka izveido administratīvas apelācijas procedūru, kas darba devējiem un vilciena vadītājiem ļauj pieprasīt tā lēmuma pārskatīšanu, kurš attiecas uz šo direktīvu.

3. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu kompetentās iestādes pieņemto lēmumu tiesisko kontroli.

22. pants

Reģistri un informācijas apmaiņa

1. Kompetento iestāžu pienākums ir:

a) uzturēt reģistru par visām izsniegtām, precizētām, atjaunotām, grozītām, tādām, kurām beidzies termiņš, apturētām, atsauktām kompetences apliecībām vai tādām, kas izziņotas par pazaudētām, nozagtām vai iznīcinātām. Šajā reģistrā ir I pielikuma 4. iedaļā uzskaitītie dati par katru kompetences apliecību, kurus var pieprasīt, izmantojot katram vilciena vadītājam piešķirto valsts numuru. Tas regulāri atjaunina;

b) pēc attiecīgi pamatota lūguma sniegt dalībvalstu kompetentām iestādēm, Aģentūrai vai jebkuram vilcienu vadītāju darba devējam informāciju par šo apliecību statusu.

2. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma un infrastruktūras pārvaldītāja pienākums ir:

a) uzturēt reģistru vai nodrošināt, ka reģistru uztur par izsniegtām, precizētām, atjaunotām, grozītām, tādām, kurām beidzies termiņš, apturētām, atsauktām kompetences apliecībām vai tādām, kas izziņotas par pazaudētām, nozagtām vai iznīcinātām. Šajā reģistrā ir I pielikuma 4. iedaļā uzskaitītie dati par katru apliecību, kā arī dati par 16. pantā paredzētajām periodiskajām pārbaudēm. To regulāri atjaunina;

▼B

b) sadarboties ar tās dalībvalsts kompetento iestādi, kurā uzņēmums reģistrēts, lai apmainītos ar informāciju ar kompetento iestādi un dotu iespēju piekļūt prasītajiem datiem;

c) pēc dalībvalstu kompetento iestāžu lūguma tām sniegt informāciju par šo apliecību saturu, ja tas nepieciešams iestāžu starptautiskajām darbībām.

3. Vilciena vadītāji ir tiesīgi kompetento iestāžu un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu reģistros piekļūt datiem, kas attiecas uz viņiem, kā arī viņi var pēc pieprasījuma saņemt šo datu kopiju.

4. Kompetentās iestādes sadarbojas ar Aģentūru, lai nodrošinātu 1. un 2. punktā minēto reģistru savstarpēju izmantojamību.

Šajā nolūkā Komisija līdz 2008. gada 4. decembrim, pamatojoties uz Aģentūras sagatavotu projektu, nosaka galvenos reģistru parametrus, piemēram, reģistrējamiem datiem, to formātu un datu apmaiņas protokolu, piekļuves tiesības, datu saglabāšanas ilgumu un procedūras bankrota gadījumā. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

5. Kompetentās iestādes, infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi pārliecinās, ka reģistri, kas minēti 1. un 2. punktā, un šādu reģistru darbības veidi atbilst Direktīvai 95/46/EK.

6. Aģentūra nodrošina, ka sistēma, kas izveidota saskaņā ar 2. punkta a) un b) apakšpunktu, atbilst Regulai (EK) Nr. 45/2001.

VI NODAĻA

VILCIENU VADĪTĀJU APMĀCĪBAS UN PĀRBAUDES

23. pants

Apmācības

1. Vilcienu vadītāju apmācības ietver daļu, kas saistās ar apliecību un atspoguļo vispārējās profesionālās zināšanas, kā izklāstīts IV pielikumā, un daļu, kas attiecas uz sertifikātu un atspoguļo specifiskas profesionālās zināšanas, kā izklāstīts V un VI pielikumā.

▼B

2. Apmācību metodes atbilst III pielikumā izklāstītajiem kritērijiem.

3. Sīki izstrādātus apmācību mērķus attiecībā uz apliecību nosaka IV pielikumā, attiecībā uz sertifikātu V un VI pielikumā. Šos sīki izstrādātos apmācību mērķus var papildināt ar:

a) attiecīgām SITS, kas pieņemtas saskaņā ar Direktīvu 96/48/EK vai Direktīvu 2001/16/EK. Šādā gadījumā Komisija nodrošina saskaņotību starp SITS un IV, V un VI pielikumu; vai

b) kritērijiem, ko ierosinājusi Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 881/2004 17. pantu. Šos kritērijus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

4. Saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 13. pantu dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka vilciena vadītāju pretendentiem ir taisnīga un nediskriminējoša piekļuve apmācībām, kas vajadzīgas, lai izpildītu apliecības un sertifikāta iegūšanas nosacījumus.

5. Apmācību uzdevumus, kas saistīti ar vispārējām profesionālām zināšanām, kā noteikts 11. panta 4. punktā, ar lingvistiskām zināšanām, kā noteikts 12. pantā, un profesionālajām zināšanām saistība ar ritošo sastāvu, kā noteikts 13. panta 1. punktā, veic personas vai struktūras, kas akreditētas vai atzītas saskaņā ar 20. pantu.

6. Apmācību uzdevumus, kas saistīti ar zināšanām par infrastruktūru, kā noteikts 13. panta 2. punktā, tostarp maršruta zināšanas un pastāvošie noteikumi un procedūras, veic personas vai struktūras, ko akreditējusi vai atzinusi dalībvalsts, kurā infrastruktūra atrodas.

7. Attiecībā uz apliecību Direktīvā 2005/36/EK noteiktā vispārējā sistēma profesionālās kvalifikācijas atzīšanai turpina attiekties uz profesionālo kvalifikācijas atzīšanu vilciena vadītājiem, kas ir dalībvalstu valstspiederīgie un ir ieguvuši apmācību sertifikātu trešā valstī.

8. Lai nodrošinātu personāla kompetenču uzturēšanu saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK III pielikuma 2. punkta e) apakšpunktu, izveido nepārtrauktu apmācību procesu.

24. pants

Apmācību izmaksas

1. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no situācijas, kad viena dzelzceļa pārvadājuma uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja ieguldījums vilciena vadītāja apmācībā nesniegtu nelikumīgu ieguvumu citam dzelzceļa pārvadājuma uzņēmumam vai infrastruktūras pārvaldītājam gadījumā, kad vilciena vadītājs ir izbeidzis darba attiecības ar šo dzelzceļa pārvadājuma uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju.

▼B

2. Īpašu uzmanību vērš šā panta īstenošanai ziņojumā, kas paredzēts 33. pantā, jo īpaši tā f) punktā.

25. pants

Pārbaudes

1. Nepieciešamās kvalifikācijas kontrolei paredzētās pārbaudes un eksaminētājus nosaka:

a) saistībā ar apliecību: kompetentā iestāde, kad tā nosaka apliecības iegūšanai nepieciešamās procedūras saskaņā ar 14. panta 1. punktu;

b) saistībā ar sertifikātu: dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs, kad tas nosaka sertifikāta iegūšanai nepieciešamās procedūras saskaņā ar 15. pantu.

2. Panta 1. punktā minētās pārbaudes pārrauga kompetenti eksaminētāji, kas akreditēti vai atzīti saskaņā ar 20. pantu, un tos organizē tādā veidā, lai izvairītos no jebkāda interešu konflikta.

3. Zināšanas par infrastruktūru, tostarp maršruta zināšanas un pastāvošos noteikumus, izvērtē personas vai struktūras, ko akreditējusi vai atzinusi dalībvalsts, kurā infrastruktūra atrodas.

4. Panta 1. punktā minētās pārbaudes organizē tādā veidā, lai izvairītos no jebkāda interešu konflikta, neskarot iespēju, ka eksaminētājs var pārstāvēt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju, kas izsniedz sertifikātu.

5. Eksaminētāju un pārbaužu izvēlē vadās pēc Kopienas kritērijiem, kas pieņemti, pamatojoties uz Aģentūras sagatavotu projektu. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ Komisija var izmantot 32. panta 4. punktā minēto steidzamības procedūru.

Ja nav šādu Kopienas kritēriju, kompetentās iestādes izstrādā valsts kritērijus.

6. Apmācību kursa beigās kārto teorētisko un praktisko zināšanu pārbaudi. Vilciena vadīšanas prasmi pārbauda, veicot novērtēšanas braucienus pa maršrutu tīklu. Var arī izmantot simulatorus, lai novērtētu ekspluatācijas noteikumu ievērošanu un vadītāja rīcību īpaši sarežģītās situācijās.

▼B

VII NODAĻA

NOVĒRTĒŠANA

26. pants

Kvalitātes standarti

Kompetentās iestādes nodrošina, ka visas ar apmācību, prasmju novērtējumu, kā arī apliecību un sertifikātu atjaunošanu saistītās darbības pastāvīgi uzrauga saskaņā ar kvalitātes standartu sistēmu. Šis noteikums neattiecas uz darbībām, uz ko jau attiecas drošības vadības sistēmas, ko saskaņā ar Direktīvu 2004/49/EK ieviesuši dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji.

27. pants

Neatkarīgs novērtējums

1. Profesionālo zināšanu un prasmju apguves un novērtējuma procedūru, kā arī apliecību un sertifikātu izdošanas sistēmas neatkarīgu vērtējumu veic katrā dalībvalstī vismaz reizi piecos gados. Šos noteikumus nepiemēro darbībām, uz ko jau attiecas drošības vadības sistēmas, ko saskaņā ar Direktīvu 2004/49/EK ieviesuši dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji. Vērtēšanu veic kvalificētas personas, kas pašas nav saistītas ar attiecīgajām darbībām.

2. Šo neatkarīgo vērtējumu rezultātus pienācīgi dokumentē un dara zināmus attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Ja vajadzīgs, dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu visas neatkarīgajā vērtēšanā atklātās nepilnības.

VIII NODAĻA

CITI APKALPES LOCEKĻI

28. pants

Ziņojums par citiem apkalpes locekļiem

1. Aģentūra ziņojumā, ko sniedz līdz 2009. gada 4. jūnijam un kurā ņem vērā SITS par satiksmes pārvaldību un ekspluatāciju, kas izveidots saskaņā ar Direktīvu 96/48/EK un 2001/16/EK, nosaka to citu apkalpes locekļu profilu un uzdevumus, kas veic svarīgus ar drošību saistītus uzdevumus un kuru profesionālā kvalifikācija atbilstīgi veicina dzelzceļa drošību; tas būtu jānosaka Kopienas līmenī ar apliecību un/vai sertifikātu palīdzību, kas var būt līdzīga šajā direktīvā noteiktajai sistēmai.

2. Saskaņā ar šo ziņojumu Komisija līdz 2010. gada 4. jūnijam sniedz priekšlikumu par 1. punktā minēto citu apkalpes locekļu sertifikācijas sistēmu.

▼B

IX NODAĻA

PĀRBAUDES UN SANKCIJAS

29. pants

Pārbaudes, ko veic kompetentā iestāde

1. Kompetentā iestāde jebkurā laikā var veikt pasākumus, lai pārbaudītu, vai tās jurisdikcijā esošas teritorijas kursējoša vilciena vadītājam ir dokumenti, kas izdoti saskaņā ar šo direktīvu.

2. Neskarot 1. punktā paredzēto pārbaudīšanu, ja konstatē nolaidību darbavietā, kompetentā iestāde var pārbaudīt, vai vadītājs atbilst 13. pantā noteiktajām prasībām.

3. Kompetentā iestāde var veikt procedūras attiecībā uz to vadītāju, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu, infrastruktūras pārvaldītāju, eksaminētāju un apmācību centru atbilstību šai direktīvai, kuri veic darbības tās jurisdikcijā esošajā teritorijā.

4. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka vilciena vadītājs vairs neatbilst vienam vai vairākiem nosacījumiem, tā veic šādus pasākumus:

a) ja tas attiecas uz kompetentās iestādes izdotu apliecību – kompetentā iestāde aptur apliecību. Apliecības apturēšana ir īslaicīga vai ilglaicīga atkarībā no dzelzceļu drošībai radīto problēmu mēroga. Tā nekavējoties informē attiecīgo vadītāju un tā darba devēju par savu pamatoto lēmumu, neskarot 21. pantā paredzētās pārskatīšanas tiesības. Tā norāda, kas jādara, lai apliecību atgūtu;

b) ja tas attiecas uz citas dalībvalsts kompetentas iestādes izdotu apliecību, kompetentā iestāde vēršas šajā iestādē un iesniedz pamatotu pieprasījumu vai nu veikt turpmāko pārbaudi, vai arī anulēt apliecību. Pieprasītāja iestāde par savu pieprasījumu informē Komisiju un citas kompetentās iestādes. Attiecīgo apliecību izdevusī iestāde šo prasību pārbauda četru nedēļu laikā un savu lēmumu paziņo otrai iestādei. Iestāde, kas izdevusi apliecību, par savu lēmumu informē arī Komisiju un citas kompetentās iestādes. Līdz izsniedzējas iestādes lēmuma paziņošanas jebkura kompetentā iestāde var aizliegt vilcienu vadītājiem darboties tās jurisdikcijā esošajā teritorijā;

c) ja tas attiecas uz sertifikātu – kompetentā iestāde vēršas izsniedzējā iestādē un pieprasa vai nu veikt turpmāko pārbaudi, vai arī apturēt sertifikātu. Izsniedzēja iestāde sper attiecīgus soļus un četru nedēļu laikā atskaitās kompetentajai iestādei. Kompetentā iestāde var līdz izsniedzējas iestādes atskaites saņemšanai aizliegt vilcienu vadītājiem darboties tās jurisdikcijā esošajā teritorijā un par to informē Komisiju un citas kompetentās iestādes.

▼B

Jebkurā gadījumā, ja kompetentā iestāde uzskata, ka konkrēts vilciena vadītājs nopietni apdraud dzelzceļa drošību, tā nekavējoties veic vajadzīgo darbību, piemēram, lūdz infrastruktūras pārvaldītāju apturēt vilcienu un aizliedz tā vadītājam darboties tās jurisdikcijā esošajā teritorijā tik ilgi, cik tas nepieciešams. Tā informē Komisiju un citas kompetentās iestādes par šādu lēmumu.

Jebkurā gadījumā kompetentā iestāde vai tam norīkotā struktūra atjaunina 22. pantā minēto reģistru.

5. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka citas dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar 4. punktu pieņemtais lēmums neatbilst attiecīgajiem kritērijiem, lietu nosūta Komisijai, kura trīs mēnešu laikā sniedz atzinumu. Ja nepieciešams, attiecīgajai dalībvalstij ierosina veikt korektīvus pasākumus. Domstarpību vai strīdu gadījumā lietu nosūta 32. panta 1. punktā minētajai Komitejai, un Komisija saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru veic visus nepieciešamos pasākumus. Dalībvalsts saskaņā ar 4. punktu var uzturēt aizliegumu vadītājam iebraukt tās teritorijā, līdz lieta ir noslēgta saskaņā ar šo punktu.

30. pants

Sankcijas

Neierobežojot citas ar šo direktīvu noteiktas sankcijas vai procedūras, dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas saskaņā ar šo direktīvu pieņemto valsts tiesību aktu pārkāpšanas gadījumos, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Šīm sankcijām jābūt efektīvām, nediskriminējošām un preventīvām. Dalībvalstis šos noteikumus paziņo Komisijai, vēlākais, līdz 36. panta 1. punkta pirmajā daļā minētajam datumam, un nekavējoties paziņo par visiem turpmākajiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

X NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

31. pants

Pielikumu pielāgojumi

1. Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pielāgojot pielikumus zinātnes un tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ Komisija var izmantot 32. panta 4. punktā minēto steidzamības procedūru.

2. Ja pielāgojumi attiecas uz veselību un drošības apstākļiem vai profesionālajām kompetencēm, Komisija nodrošina, ka pirms to sagatavošanas tiek veiktas konsultācijas ar sociālajiem partneriem.

▼B

32. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 96/48/EK 21. pantu.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1., 2., 4., 6. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

33. pants

Ziņojums

Aģentūra saskaņā ar šo direktīvu izvērtē vilcienu vadītāju sertificēšanas gaitu. Ne vēlāk kā četrus gadus pēc reģistru galveno parametru pieņemšanas, kā noteikts 22. panta 4. punktā, tā iesniedz Komisijai ziņojumu, minot veicamos sistēmas uzlabojumus, ja tādi vajadzīgi, attiecībā uz:

a) apliecību un sertifikātu izdošanu;

b) apmācību centru un vērtētāju akreditāciju;

c) kompetento iestāžu ieviesto kvalitātes sistēmu;

d) sertifikātu savstarpējo atzīšanu;

e) to apmācību prasību atbilstību, kas minēti IV, V un VI pielikumā saistībā ar tirgus struktūru un 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētajām kategorijām;

f) reģistru savstarpējo savienojamību un mobilitāti darba tirgū.

Turklāt šajā ziņojumā aģentūra, ja vajadzīgs, var ieteikt pasākumus attiecībā uz to kandidātu profesionālo zināšanu teorētisko un praktisko eksamināciju, kas pieteikušies ritošā sastāva un attiecīgās infrastruktūras saskaņotajam sertifikātam.

Komisija, pamatojoties uz šiem ieteikumiem, veic attiecīgus pasākumus un nepieciešamības gadījumā ierosina priekšlikumus šīs direktīvas grozīšanai.

▼B

34. pants

Viedkaršu izmantošana

Līdz 2012. gada 4. decembrim aģentūra izskata iespēju lietot viedkarti, kurā apvienota 4. pantā minētā apliecība un sertifikāti, un sagatavo tās izmaksu un ieguvumu analīzi.

Pasākumus, kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus attiecībā uz šādas viedkartes tehniskām un ekspluatācijas specifikācijām, pieņem pamatojoties uz Aģentūras sagatavoto projektu un saskaņā ar 32. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Ja viedkartes ieviešanai nav nepieciešams veikt grozījumus direktīvas tekstā un tās pielikumos, viedkartes specifikācijas pieņem saskaņā ar saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.

35. pants

Sadarbība

Dalībvalstis palīdz cita citai šīs direktīvas īstenošanā. Kompetentās iestādes īstenošanas posma laikā sadarbojas.

Aģentūra palīdz šajā sadarbībā un organizē attiecīgas tikšanās ar kompetento iestāžu pārstāvjiem.

36. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz 2009. gada 4. decembrim. Dalībvalstis Komisijai nekavējoties iesniedz šo normatīvo vai administratīvo aktu tekstus.

Kad dalībvalstis pieņem šos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarīt šādu atsauci.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus attiecīgās valsts tiesību aktu pamatnoteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva. Komisija par to informē pārējās dalībvalstis.

3. Šīs direktīvas transponēšanas un īstenošanas pienākumi neattiecas uz Kipru un Maltu, kamēr to teritorijā nav dzelzceļu sistēmas.

37. pants

Pakāpeniska ieviešana un pārejas periodi

Šo direktīvu ievieš pakāpeniski, atbilstīgi turpmāk norādītajam.

1. Divos gados no 22. panta 4. punktā paredzētās reģistru galveno parametru noteikšanas izveido 22. pantā minētos reģistrus.

▼B

2. a) Neskarot 3. punkta noteikumus, divos gados no 22. panta 4. punktā paredzētās reģistru galveno parametru noteikšanas sertifikātus un apliecības saskaņā ar šo direktīvu izsniedz vadītājiem, kas veic pārrobežu pakalpojumus, kabotāžas pakalpojumus vai kravu pārvadājumu pakalpojumus citā dalībvalstī vai strādā vismaz divās dalībvalstīs.

No šīs pašas dienas visiem vilcienu vadītājiem, kas sniedz minētos pakalpojumus, tostarp tiem, kam vēl nav šai direktīvai atbilstošas apliecības vai sertifikāta, periodiskas pārbaudes saskaņā ar 16. pantu.

b) Divos gados no 1. punktā paredzētās reģistru izveidošanas visas apliecības un sertifikātus izdod saskaņā ar šo direktīvu, neskarot 3. punkta noteikumus.

c) Septiņos gados no 1. punktā paredzētās reģistru izveidošanas visiem vadītājiem ir šai direktīvai atbilstošas apliecības un sertifikāti. Izsniedzējas iestādes ņem vērā katra vadītāja jau iegūtās profesionālās zināšanas tā, lai šī prasība neradītu lieku administratīvo un finanšu slogu. Pēc iespējas saglabā vadītājiem iepriekš izsniegtos vadīšanas dokumentus. Ja vajadzīgs, izsniedzējas iestādes tomēr var pieņemt lēmumu, ka, lai saskaņā ar šo direktīvu iegūtu apliecības un/vai sertifikātus, atsevišķiem vadītājiem vai vadītāju grupām ir nepieciešami papildu pārbaudījumi un/vai apmācības.

3. Vadītāji, kuriem ir atļauja vadīt transportu saskaņā ar noteikumiem, ko piemēroja pirms tam, kad sāka piemērot 2. punkta a) un b) apakšpunktu, var, pamatojoties uz viņu dokumentiem un nepiemērojot šīs direktīvas noteikumus, turpināt savu profesionālo darbību septiņus gadus pēc 1. punktā paredzētās reģistru izveidošanas.

Tādu mācekļu gadījumā, kas sākuši mācīties apstiprinātā izglītības vai apmācību programmā, vai apstiprinātā apmācību kursā pirms 2. punkta a) un b) apakšpunkta piemērošanas, dalībvalstis var sertificēt šos mācekļus saskaņā ar esošajiem valstu noteikumiem.

Attiecībā uz šajā punktā minētajiem vadītājiem un mācekļiem attiecīgā kompetentā iestāde vai iestādes īpašos gadījumos var pieļaut atkāpes no II pielikumā noteiktajām medicīniskajām prasībām. Apliecība, kas izdota ar šādu atkāpi, ir derīga tikai attiecīgo dalībvalstu teritorijā.

4. Kompetentās iestādes, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji nodrošina to, ka pakāpeniski ievieš periodiskas pārbaudes, kas atbilst 16. pantā noteiktajām, transportlīdzekļu vadītājiem, kam nav šai direktīvai atbilstošu apliecību un sertifikātu.

▼B

5. Attiecībā uz dalībvalstīm, kas to lūdz, Komisija, konsultējoties ar dalībvalsti, lūgs aģentūru veikt izmaksu un ieguvumu analīzi par šīs direktīvas noteikumu piemērošanu vilcienu vadītājiem, kas darbojas tikai attiecīgās dalībvalsts teritorijā. Izmaksu un ieguvumu analīze aptver 10 gadus. Komisijai izmaksu un ieguvumu analīzi iesniedz divos gados no 1. punktā paredzētās reģistru izveidošanas.

Ja šī izmaksu un ieguvumu analīze liecina, ka izmaksas, kas radušās, piemērojot direktīvas noteikumus šādiem vilciena vadītājiem, ir lielākas nekā ieguvumi, Komisija saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru pieņem lēmumu sešu mēnešu laikā pēc izmaksu un ieguvumu analīzes rezultātu iesniegšanas. Var pieņemt lēmumu, ka šā panta 2. punkta b) un c) apakšpunkta noteikumi nav jāpiemēro šādiem vadītājiem laikposmā līdz desmit gadiem attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

Ne vēlāk kā 24 mēnešus pirms šā pagaidu atbrīvošanas laikposma beigām Komisija, ņemot vērā būtisku attīstību attiecīgās dalībvalsts dzelzceļa nozarē, var saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru lūgt aģentūru veikt atkārtotu izmaksu un ieguvumu analīzi, ko iesniedz Komisijai ne vēlāk kā 12 mēnešus pirms šī pagaidu atbrīvošanas laikposma beigām. Komisija pieņem lēmumu saskaņā ar šī punkta otrajā daļā aprakstīto procedūru.

38. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

39. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B

I PIELIKUMS

KOPIENAS PARAUGA APLIECĪBA UN SASKAŅOTS PAPILDU SERTIFIKĀTS

1. APLIECĪBAS APRAKSTS

Vilciena vadītāja apliecības fiziskajiem raksturlielumiem jābūt saskaņā ar ISO standartiem 7810 un 7816-1.

Karte jāizgatavo no polikarbonāta.

Lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem standartiem, kartes fizisko parametru pārbaudes metodēm jāatbilst ISO standartam 10373.

2. APLIECĪBAS SATURS

Apliecības priekšpusē jāietver šāda informācija:

a) vārdi "Vilciena vadītāja apliecība", iespiesti ar lielajiem burtiem tās dalībvalsts valodā vai valodās, kura izdod apliecību;

b) tās dalībvalsts nosaukums, kura izdevusi apliecību;

c) apliecības izsniedzējas dalībvalsts atšķirības zīme saskaņā ar ISO 3166 valstu kodu, kas iespiesta negatīvā uz zila taisnstūra un ko ietver 12 dzeltenas zvaigznes;

d) informācija par izdoto apliecību, kas sarindota šādi:

i) turētāja uzvārds;

ii) turētāja vārds(-i);

iii) turētāja dzimšanas datums un vieta;

iv) — apliecības izdošanas datums,

— apliecības derīguma termiņš,

— izsniedzējas iestādes nosaukums,

— atsauces numurs, ko darbiniekam piešķīris darba devējs (var nenorādīt);

v) apliecības numurs, kas nodrošina piekļuvi valsts reģistram;

vi) turētāja fotogrāfija;

vii) turētāja paraksts;

viii) turētāja pastāvīgās dzīvesvietas vai pasta adrese (var nenorādīt);

e) vārdi "Eiropas Kopienu paraugs" tās dalībvalsts valodā(-ās), kura izdod apliecību, un vārdi "Vilciena vadītāja apliecība" Kopienas pārējās valodās, iespiesti rozā krāsā, veidojot apliecības fonu:

▼B

f) standartkrāsas:

— zilā: pantoņa reflektoriski zila,

— dzeltenā: pantoņa dzeltena;

g) papildinformācija vai medicīniski lietošanas ierobežojumi, ko kodu veidā noteikusi kompetentā iestāde saskaņā ar II pielikumu.

Par kodiem, balstoties uz Aģentūras ieteikumu, lemj Komisija saskaņā ar 32. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru.

3. SERTIFIKĀTS

Sertifikātā jāietver šāda informācija:

a) turētāja uzvārds;

b) turētāja vārds(-i);

c) turētāja dzimšanas datums un vieta;

d) — sertifikāta izdošanas datums,

— sertifikāta derīguma termiņš,

— izsniedzējas iestādes nosaukums,

— atsauces numurs, ko darbiniekam piešķīris darba devējs (var nenorādīt);

e) apliecības numurs, kas nodrošina piekļuvi valsts reģistram;

f) turētāja fotogrāfija;

g) turētāja paraksts;

h) turētāja pastāvīgās dzīvesvietas vai pasta adrese (var nenorādīt);

i) tā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja nosaukums un adrese, kuros vilciena vadītājam ir atļauts vadīt vilcienus;

j) kategorija, kurai atbilst sertifikāta turētāja tiesības vadīt vilcienu;

k) ritošā sastāva veids vai veidi, ko sertifikāta turētājs ir tiesīgs vadīt;

l) infrastruktūras, kurā sertifikāta turētājs ir tiesīgs vadīt vilcienu;

m) jebkura cita informācija vai ierobežojumi;

n) valodu prasmes.

4. OBLIGĀTIE DATI, KAM JĀIETILPST VALSTS REĢISTROS

a) Dati par apliecību:

Visi apliecībā minētie dati un dati, kas attiecas uz 11. un 16. pantā minētajām prasībām.

b) Dati par sertifikātu:

Visi sertifikātā minētie dati un dati, kas attiecas uz 12., 13. un 16. pantā minētajām prasībām.

▼B

II PIELIKUMS

MEDICĪNISKĀS PRASĪBAS

1. VISPĀRĒJAS PRASĪBAS

1.1. Vadītāji nedrīkst ciest no jebkāda veida veselības traucējumiem vai lietot medikamentus, narkotikas vai vielas, kas varētu izraisīt:

— pēkšņu samaņas zudumu,

— uzmanības vai koncentrēšanās spēju mazināšanos,

— pēkšņu darbnespēju,

— līdzsvara vai koordinācijas zudumu,

— ievērojamu pārvietošanās spēju ierobežojumu.

1.2. Redze

Attiecībā uz redzi jāatbilst šādām prasībām:

— redzes asums ar vai bez redzes uzlabošanas līdzekļiem: 1,0; vismaz 0,5 acij ar pasliktinātu redzes spēju,

— maksimālais redzi koriģējošu lēcu stiprums: hipermetropijai + 5/miopijai – 8. Atkāpes ir pieļaujamas izņēmuma gadījumos un pēc acu ārsta atzinuma saņemšanas. Tad ārsts pieņem lēmumu,

— redze tuvumā un vidējā attālumā: pietiekama, ar vai bez redzes uzlabošanas līdzekļiem,

— atļautas kontaktlēcas un brilles, ko regulāri pārbauda speciālists,

— normāla krāsu redze: izmantot atzītu testu, piemēram, Išihara krāsu atšķiršanas tabulas, kā arī, ja nepieciešams, citu atzītu testu,

— redzes lauks: pilns,

▼M1

— redze abām acīm: efektīva,

▼B

— binokulārā redze: efektīva,

— krāsu signālu atpazīšana: pārbaude būs balstīta tikai uz krāsu, nevis salīdzināmo atšķirību atpazīšanu,

— kontrastjutība: laba,

— nav progresējošu redzes saslimšanu,

— lēcu implanti, keratomijas un keratektomijas ir atļautas tikai, ja tās pārbauda reizi gadā vai ārsta noteiktajos intervālos,

▼B

— spēja paciest apžilbināšanu,

— nav atļauts lietot krāsainās kontaktlēcas un fotohromatiskās lēcas. Drīkst lietot lēcas ar UV staru aizsargfiltru.

1.3. Dzirdes un runas prasības

Pietiekama, audiogrammas apstiprināta dzirde, t. i.,:

— pietiekami laba dzirde, lai varētu sarunāties pa telefonu, kā arī sadzirdēt brīdinājuma skaņas un radio ziņojumus.

Kā pamatnostādnes nosaka šādas vērtības:

— dzirdes nepietiekamība nedrīkst pārsniegt 40 dB 500 un 1 000 Hz frekvencē,

— dzirdes nepietiekamība nedrīkst pārsniegt 45 dB 2 000 Hz frekvencē ausij ar pasliktinātu skaņas plūsmas vadītspēju,

— nekādas vestibulārā aparāta anomālijas,

— nekādi hroniski runas defekti (spēja nodot ziņojumus skaļā un skaidrā balsī),

— dzirdes aparātu lietošana ir atļauta īpašos gadījumos.

1.4. Grūtniecība

Nepanesamības vai pataloģijas gadījumos grūtniecība jāuzskata par iemeslu pagaidu atbrīvošanai no vilciena vadītāju pienākumu pildīšanas. Jāpiemēro tiesiskās normas, kas aizsargā transportlīdzekļu vadītājas – grūtnieces.

2. PĀRBAUDES OBLIGĀTAIS SATURS PIRMS NORĪKOŠANAS DARBĀ

2.1. Medicīniskā izmeklēšana:

— vispārējā medicīniskā izmeklēšana,

— sensoro funkciju pārbaude (redze, dzirde, krāsu uztvere),

— asins vai urīna analīzes, tostarp, lai noteiktu cukura diabētu, ciktāl tās nepieciešamas, lai novērtētu pretendenta fiziskās spējas,

— elektrokardiogramma (EKG) miera stāvoklī,

— analīzes, lai noteiktu psihotropu vielu, piemēram, narkotiku vai psihotropu medikamentu vai pārmērīgu alkohola klātbūtni organismā, kas liek apšaubīt personas piemērotību darbam,

— kognitīvās spējas: uzmanība un koncentrēšanās spējas; atmiņa; uztvere; spriestspēja,

— komunikācijas spēja,

— psihomotorās spējas: reakcijas ātrums, roku kustību koordinācija.

▼B

2.2. Arodpsiholoģiskās pārbaudes

Arodpsiholoģisko pārbaužu mērķis ir palīdzēt norīkot darbā un vadīt personālu. Nosakot psiholoģiskā novērtējuma saturu, izmeklēšanas gaitā ir jāpārbauda, vai pretendentam nav atklātu arodpsiholoģisku trūkumu, īpaši attiecībā uz rīcībspēju, vai citu būtisku, personību ietekmējošu faktoru, kas var kavēt pilnvērtīgi un droši pildīt pienākumus.

3. PERIODISKĀS IZMEKLĒŠANAS PĒC NORĪKOŠANAS DARBĀ

3.1. Biežums

Medicīniskās izmeklēšanas (par fizisko piemērotību) jāveic vismaz reizi trīs gados līdz 55 gadu vecumam, pēc tam katru gadu.

Saskaņā ar 20. pantu akreditētam vai atzītam ārstam jāpalielina pārbaužu biežums, ja tas nepieciešams darbinieka veselības stāvokļa dēļ.

Neskarot 16. panta 1. punktu, attiecīgu medicīnisku izmeklēšanu jāveic, ja ir pamats bažām, ka apliecības vai sertifikāta turētājs vairs neatbilst II pielikuma 1. iedaļā noteiktajām prasībām.

Fiziskā piemērotība jāpārbauda regulāri un pēc ikviena nelaimes gadījuma darbā. Saskaņā ar 20. pantu akreditēts vai atzīts ārsts var nolemt veikt papildu medicīniskās pārbaudes, jo īpaši pēc vismaz 30 dienu slimības atvaļinājuma. Darba devējam ir jālūdz saskaņā ar 20. pantu atzītam vai akreditētam ārstam pārbaudīt vilciena vadītāja fizisko piemērotību, ja darba devējam ir jāatsauc vilciena vadītājs no pienākumu veikšanas drošības apsvērumu dēļ.

3.2. Periodisko medicīnisko izmeklēšanu obligātais saturs

Ja vadītājs atbilst kritērijiem, kas noteikti pirms norīkošanas darbā veicamajai izmeklēšanai, periodiskajās pārbaudēs obligāti jāiekļauj:

— vispārējā medicīniskā izmeklēšana,

— sensoro funkciju pārbaude (redze, dzirde, krāsu uztvere),

— asins vai urīna analīzes, lai noteiktu cukura diabētu un pārējos klīniskajā izmeklēšanā norādītos priekšnoteikumus,

— narkotiku klātbūtnes pārbaudes, ja šīs vielas uzrādītas klīniskajā izmeklēšanā.

Vilcienu vadītājiem pēc 40 gadu vecuma papildus jāveic EKG miera stāvoklī.

▼B

III PIELIKUMS

APMĀCĪBU METODE

Jābūt labam līdzsvaram starp teorētisko apmācību (apmācība klasē un uzskates līdzekļi) un praktisko apmācību (pieredze darba vietā, vilciena vadīšana ar uzraudzību un bez tās maršrutos, ko izmanto tikai apmācību nolūkos).

Datorizētas apmācības ir pieļaujamas, individuāli apgūstot darbības noteikumus, signalizēšanas situācijas u. c.

Simulatoru izmantošana, lai gan nav obligāta, var būt noderīga efektīvās vilcienu vadītāju apmācībās; tie ir īpaši noderīgi apmācībām anormālos darba apstākļos vai attiecībā uz noteikumiem, ko reti piemēro. Tiem ir īpaša priekšrocība sniegt audzēkņiem iespēju apgūt praksē lietas, kurām nevar sagatavot reālajos apstākļos. Principā jāizmanto jaunākās paaudzes simulatori.

Attiecībā uz maršruta zināšanu apguvi vēlamākā metode ir tāda, ja vilciena vadītājs pavada citu vilciena vadītāju vairākos braucienos pa maršrutu gan dienas, gan nakts laikā. Kā alternatīvu apmācību metodi cita starpā var izmantot video ierakstus, kuros redzams maršruts no vilciena vadītāja kabīnes.

▼M1

IV PIELIKUMS

VISPĀRĒJĀS PROFESIONĀLĀS ZINĀŠANAS UN PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ APLIECĪBU

"Vispārīgo apmācību" mērķis ir veidot "vispārīgu" kompetenci visos aspektos, kas ir svarīgi vilciena vadītāja profesijā. Šajā saistībā vispārīgās apmācības būs galvenokārt vērstas uz tādu pamatzināšanu un pamatprincipu apguvi, kas ir piemērojami neatkarīgi no ritošā sastāva vai infrastruktūras tipa un raksturojuma. Tās var organizēt bez praktiskajām mācībām.

Vispārīgā kompetence neietver kompetenci par konkrētiem ritošā sastāva tipiem vai drošības un ekspluatācijas noteikumiem un metodēm konkrētā infrastruktūrā. Apmācības, kurās veido kompetenci par konkrēta tipa ritošo sastāvu vai infrastruktūru, attiecas uz vilciena vadītāja sertifikātu, un šī kompetence ir norādīta V un VI pielikumā.

Vispārīgās apmācības aptver turpmāk 1.–7. punktā aprakstītos tematus. Kārtība, kādā tie norādīti, nav pēc to svarīguma.

Darbības vārdi, kas izmantoti sarakstā, norāda uz tās kompetences būtību, kuras apguve tiek sagaidīta no mācekļa. To skaidrojums ir dots tabulā turpmāk.

Kompetences būtība	Apraksts
Pārzināt, spēt aprakstīt	Norāda uz to zināšanu (datu, faktu) apguvi, kas vajadzīgas, lai saprastu sakarības.
Saprast, spēt identificēt	Norāda uz spēju identificēt un iegaumēt kontekstu, uzdevumu izpildi un problēmu risināšanu noteiktā sistēmā.

1. Vilciena vadītāja darbs, darba vide, vilciena vadītāja uzdevums un pienākumi dzelzceļa pārvadājumu darbības procesā, profesionālās un personiskās prasības, ko ietver vadītāja pienākumi:

   a) pārzināt dzelzceļa pārvadājumu un drošības jomā piemērojamo tiesību aktu un noteikumu pamatnostādnes (prasības un procedūras attiecībā uz vilcienu vadītāju sertifikāciju, bīstamajām kravām, vides aizsardzību, ugunsdrošību utt.);

   b) saprast īpašās prasības un profesionālās un personiskās prasības (darbs galvenokārt vienatnē, diennakts maiņu darbs, individuālā aizsardzība un drošība, dokumentu lasīšana un atjaunināšana utt.);

   c) saprast, kāda uzvedība ir pieļaujama, pildot svarīgus ar drošību saistītus pienākumus (zāles, alkohols, narkotiskās un citas psihoaktīvās vielas, saslimšana, stress, nogurums utt.);

   d) spēt identificēt atsauces un darba dokumentus (piemēram, priekšrakstus, maršruta aprakstu, vadītāja rokasgrāmatu u. c.);

   e) spēt identificēt iesaistīto personu pienākumus un funkcijas;

▼M1

f) saprast to, ka, pildot darba pienākumus un izmantojot darba metodes, ir ļoti svarīgi ievērot precizitāti;

g) saprast arodveselības un drošības jautājumus (piemēram, rīcības kodekss par rīcību uz sliežu ceļiem un to tuvumā, rīcības kodekss par to, kā droši iekāpt vilces vienībā un izkāpt no tās, ergonomika, darbinieku drošības noteikumi, individuālie aizsardzības līdzekļi utt.);

h) pārzināt uzvedības prasmes un principus (stresa pārvaldība, ārkārtas situācijas utt.);

i) pārzināt vides aizsardzības principus (ilgtspējīga vilciena vadība utt.).

2. Dzelzceļa tehnoloģijas, tostarp drošības principi, kas ir ekspluatācijas noteikumu pamatā:

a) pārzināt principus un noteikumus, kas attiecas uz dzelzceļa pārvadājumu drošību;

b) spēt identificēt iesaistīto personu pienākumus un funkcijas.

3. Dzelzceļa infrastruktūras pamatprincipi:

a) pārzināt sistemātiskos un strukturālos principus un parametrus;

b) pārzināt sliežu ceļu, staciju un šķirotavu galvenās iezīmes;

c) pārzināt dzelzceļa būves (tilti, tuneļi, pārmijas u. c.);

d) pārzināt ekspluatācijas režīmus (ekspluatācija viena un divu sliežu ceļu režīmā utt.);

e) pārzināt signalizēšanas un vilciena kustības vadības sistēmas;

f) pārzināt drošības iekārtas (sakarsušu bukšu atklāšanas ierīces, dūmu detektori tuneļos u. c.);

g) pārzināt vilces elektroapgādi (kontakttīkls, kontaktsliede utt.).

4. Operatīvo sakaru pamatprincipi:

a) pārzināt sakaru nozīmīgumu un sakaru līdzekļus un procedūras;

b) spēt identificēt personas, ar kurām vadītājam jāsazinās, un to uzdevumu un pienākumus (infrastruktūras pārvaldītāja darbinieki, citu dzelzceļa darbinieku darba pienākumi utt.);

c) spēt identificēt situācijas/cēloņus, kad nepieciešama sazināšanās;

d) saprast sazināšanās metodes.

▼**M1**

5. Vilcieni, to sastāvs un tehniskās prasības vilces vienībām, preču vagoniem, pasažieru vagoniem un pārējam ritošajam sastāvam:

   a) pārzināt vispārējos vilces tipus (elektriskā, dīzeļa, tvaika u. c. vilces);

   b) spēt aprakstīt transportlīdzekļa shēmu (ratiņi, virsbūves, vadītāja kabīne, aizsardzības sistēmas utt.);

   c) pārzināt marķējuma saturu un sistēmas;

   d) pārzināt vilciena sastāva dokumentāciju;

   e) pārzināt bremžu sistēmas un to efektivitātes aprēķinus;

   f) spēt identificēt vilciena ātrumu;

   g) spēt identificēt maksimālo slodzi un spēkus savienotāja punktā;

   h) pārzināt vilciena vadības sistēmas darbību un mērķi.

6. Ar dzelzceļa ekspluatāciju saistītās iespējamās briesmas:

   a) saprast satiksmes drošību noteicošos principus;

   b) pārzināt ar dzelzceļa ekspluatāciju saistītos riskus un dažādus līdzekļus šo risku novēršanai;

   c) pārzināt ar drošību saistītos incidentus un saprast, kā jārīkojas/jāreaģē;

   d) pārzināt procedūras, kas piemērojamas nelaimes gadījumos iesaistītajām personām (piemēram, evakuācija).

7. Fizikas pamatprincipi:

   a) saprast spēkus, kas iedarbojas uz riteni;

   b) spēt identificēt faktorus, kas ietekmē paātrinājuma un bremzēšanas efektivitāti (laika apstākļi, bremžu iekārtas, samazināta saķere, smiltnīcas izmantojums u. c.);

   c) saprast elektriskās strāvas principus (elektriskās ķēdes, sprieguma mērīšana utt.).

▼B

V PIELIKUMS

PROFESIONĀLĀS ZINĀŠANAS PAR RITOŠO SASTĀVU UN PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ SERTIFIKĀTU

Pēc speciālām apmācībām par ritošo sastāvu pabeigšanas vilcienu vadītājiem jāprot veikt šādus uzdevumus.

1. TESTI UN PĀRBAUDES PIRMS ATIEŠANAS

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— apkopot dokumentāciju un sagādāt vajadzīgās iekārtas,

— pārbaudīt vilces vienības stāvokli,

— vilces vienībā pārbaudīt dokumentos ierakstīto informāciju,

— veicot īpašas pārbaudes un testus, pārliecināties, vai vilces vienība spēj nodrošināt nepieciešamo vilcējspēku un vai darbojas drošības ierīce,

— nododot lokomotīvi vai sākot reisu, pārbaudīt, vai noteiktās aizsardzības un drošības iekārtas ir pieejamas un darbojas,

— veikt jebkādu ikdienas profilaktisko apkopi.

2. ZINĀŠANAS PAR RITOŠO SASTĀVU

Lai vadītu lokomotīvi, vilcienu vadītājam jāpārzina visas tā rīcībā esošās vadības un uztveršanas ierīces, jo īpaši tās, kas saistītas ar:

— vilci,

— bremzēšanu,

— satiksmes drošību.

Lai atklātu un konstatētu ritošā sastāva bojājumu vietas, ziņotu par tām un noteiktu, kas ir nepieciešams to remontam, un atsevišķos gadījumos veiktu remontu, vilcienu vadītājam jāpārzina:

— mehāniskā uzbūve,

— balstiekārtas un atkabināšanas un sakabināšanas iekārtas,

— ritošā daļa,

— drošības iekārtas,

— degvielas tvertnes, degvielas padeves sistēma, izplūdes iekārta,

— ritošā sastāva iekšpuses un ārpuses marķējuma nozīme, jo īpaši to simbolu nozīme, kurus lieto bīstamu preču pārvadāšanā,

▼B

— reisu reģistrācijas sistēmas,

— elektriskās un pneimatiskās shēmas,

— pantogrāfs un augstsprieguma shēmas,

— sakaru iekārta (radio saziņai starp zemes staciju un vilcienu u. c.),

— reisu kārtība,

— ritošā sastāva sastāvdaļas, to pielietojums, kā arī īpašs vagonu aprīkojums, jo īpaši sistēma vilciena apturēšanai, atverot bremžu caurulīti,

— bremžu sistēma,

— vilcējiem raksturīgās detaļas,

— vilces ķēde, dzinēji un transmisija.

3. BREMŽU PĀRBAUDE

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— pirms atiešanas pārbaudīt un aprēķināt, vai vilciena bremzēšanas jauda atbilst tai bremzēšanas jaudai, kāda nepieciešama dzelzceļa līnijā saskaņā ar transportlīdzekļa dokumentāciju,

— ja vajadzīgs, pirms atiešanas, palaides laikā un braukšanas laikā pārbaudīt vilces vienības un vilciena bremžu sistēmas dažādu elementu darbību.

4. VILCIENA EKSPLUATĀCIJAS REŽĪMS UN MAKSIMĀLAIS ĀTRUMS SAISTĪBĀ AR DZELZCEĻA LĪNIJAS RAKSTURLIELUMIEM

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— ņemt vērā pirms atiešanas saņemto informāciju,

— noteikt vilciena vadīšanas veidu un maksimālo ātrumu, pamatojoties uz tādiem mainīgajiem lielumiem kā ātruma ierobežojumi, klimatiskie apstākļi vai jebkādas signalizācijas izmaiņas.

5. VILCIENA VADĪŠANA, NEBOJĀJOT IEKĀRTAS VAI RITOŠO SASTĀVU

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— izmantot visas pieejamās vadības sistēmas saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem,

— iedarbināt vilcienu, ņemot vērā adhēziju un jaudas ierobežojumus,

— pielietot bremzes, lai samazinātu ātrumu un apturētu vilcienu, ņemot vērā ritošā sastāva un iekārtu stāvokli.

▼B

6. BOJĀJUMI

Vilcienu vadītājiem:

— jāspēj pamanīt vilciena darbībai neraksturīgas iezīmes,

— jāspēj pārbaudīt vilcienu un noteikt bojājumu pazīmes, izšķirt tās un reaģēt atbilstīgi to salīdzinošajai nozīmei un mēģināt tās novērst, vienmēr piešķirot prioritāti dzelzceļa satiksmes un cilvēku drošībai,

— jāpārzina pieejamie aizsardzības un sakaru līdzekļi.

7. EKSPLUATĀCIJAS STARPGADĪJUMI UN NELAIMES GADĪJUMI, UGUNSGRĒKI UN NELAIMES GADĪJUMI AR CIETUŠAJIEM

Vilcienu vadītājiem:

— jāspēj veikt pasākumus, lai aizsargātu vilcienu un izsauktu palīdzību, ja nelaimes gadījumā cietuši vilcienā esošie cilvēki,

— jāspēj noteikt, vai vilciens pārvadā bīstamas preces, kā arī noteikt to atrašanās vietu, vadoties pēc vilciena dokumentācijas un vagonu sarakstiem,

— jāpārzina procedūras, kas saistītas ar vilciena evakuāciju avārijas gadījumā.

8. NOSACĪJUMI BRAUCIENA TURPINĀŠANAI PĒC STARPGADĪJUMA, KAS SAISTĪTS AR RITOŠO SASTĀVU

Pēc starpgadījuma vadītājam ir jāspēj novērtēt, vai transportlīdzeklis var turpināt ceļu un ar kādiem nosacījumiem to var darīt, lai pēc iespējas drīz par šiem nosacījumiem informētu infrastruktūras pārvaldītāju.

Vadītājam ir jāspēj noteikt, vai pirms ceļa turpināšanas ekspertam būtu jāveic vilciena novērtējums.

9. VILCIENA APSTĀDINĀŠANA

Vilcienu vadītājiem jāspēj veikt pasākumus, lai nodrošinātu to, ka vilciens vai tā daļas pēkšņi neiedarbojas vai nesakustas pat vissarežģītākajos apstākļos.

Turklāt vadītājiem ir jāzina, kā apstādināt vilcienu vai tā daļas, ja tas ir pēkšņi sakustējies.

▼B

VI PIELIKUMS

PROFESIONĀLĀS ZINĀŠANAS PAR INFRASTRUKTŪRU UN PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ SERTIFIKĀTU

Jautājumi, kas saistīti ar infrastruktūru

1. BREMŽU PĀRBAUDE

Vilcienu vadītājiem jāspēj pirms atiešanas pārbaudīt un aprēķināt, vai vilciena bremzēšanas jauda atbilst tai bremzēšanas jaudai, kāda nepieciešama dzelzceļa līnijā saskaņā ar transportlīdzekļa dokumentāciju.

2. EKSPLUATĀCIJAS VEIDS UN VILCIENA MAKSIMĀLAIS ĀTRUMS SASKAŅĀ AR DZELZCEĻA LĪNIJAS RAKSTURLIELUMIEM

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— ņemt vērā saņemto informāciju, piemēram, ātruma ierobežojumus vai signalizācijas izmaiņas,

— noteikt vilciena vadīšanas veidu un maksimālo ātrumu, ņemot vērā dzelzceļa līnijas raksturlielumus.

3. DZELZCEĻA LĪNIJAS PĀRZINĀŠANA

Vilcienu vadītājiem jāparedz iespējamās problēmas un atbilstīgi jāreaģē saskaņā ar drošības un citiem izpildes noteikumiem, piemēram, precizitāti un ekonomiskajiem aspektiem. Tāpēc viņiem pilnībā jāpārzina dzelzceļa līnijas un objekti savā maršrutā, kā arī jebkurā iepriekš apstiprinātā līdzvērtīgā maršrutā.

Būtiski ir šādi elementi:

— ekspluatācijas nosacījumi (sliežu ceļu maiņa, vienvirziena ceļš u. c.),

— maršruta pārbaudes veikšana un attiecīgo dokumentu izskatīšana,

— attiecīgajam braukšanas veidam piemēroto sliežu ceļu noteikšana,

— piemērojamie satiksmes noteikumi un signalizācijas sistēmu nozīme,

— ekspluatācijas režīms,

— bloku sistēma un ar to saistītie noteikumi,

— staciju nosaukumi, kā arī staciju un signālposteņu atrašanās vietas un to attālumi, lai atbilstīgi pielāgotu braukšanas veidu,

— signalizācija par dažādu ekspluatācijas vai energoapgādes sistēmu maiņu,

— ātruma ierobežojumi dažādām vilcienu kategorijām, ko ekspluatē vilciena vadītājs,

— topogrāfiskā struktūra,

— īpaši bremzēšanas nosacījumi, piemēram, dzelzceļa līnijās ar stāvu nogāzi,

▼B

— īpašas ekspluatācijas īpatnības: īpaši signāli, zīmes, atiešanas nosacījumi u. c.

4. DROŠĪBAS NOTEIKUMI

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— iedarbināt vilcienus pēc visu paredzēto nosacījumu izpildes (vilcienu saraksts, izbraukšanas pavēle vai signāls, signālu ieslēgšana vajadzības gadījumā u. c.),

— ievērot signālus sliežu ceļa malā un vadītāja kabīnē, nekavējoties tos izprast un nekļūdīgi rīkoties saskaņā ar norādījumiem,

— nodrošināt drošu vilciena vadību saskaņā ar īpašiem ekspluatācijas režīmiem: ievērot īpašu režīmu, ja tas noteikts instrukcijās, kā arī pagaidu ātruma ierobežojumus, braukšanu pretējā virzienā, atļauju braukt garām signāliem briesmu gadījumā, pārslēgšanas operācijas, pagriezienus, noteikumus braucot cauri būvlaukumiem u. c.,

— ievērot plānotās vai papildu pieturas un, ja nepieciešams, šo pieturu laikā veikt pasažieriem nepieciešamās papildu darbības, proti, atvērt un aizvērt durvis.

5. VILCIENA VADĪŠANA

Vilcienu vadītājiem nepieciešams:

— jebkurā brīdī zināt vilciena pozīciju uz dzelzceļa līnijas,

— pielietot bremzes, lai samazinātu ātrumu un apturētu vilcienu, ņemot vērā ritošā sastāva un iekārtu stāvokli,

— pielāgot vilciena vadīšanu saskaņā ar grafiku un saņemtajām energotaupības pavēlēm, ņemot vērā vilces vienības, vilciena, dzelzceļa līnijas un vides raksturlielumus.

6. BOJĀJUMI

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— pamanīt, ciktāl to atļauj vilciena ekspluatācija, infrastruktūrai vai videi neraksturīgas iezīmes attiecībā uz signāliem, sliežu ceļiem, energoapgādi, pārmijām, sliežu ceļa apkārtni, pārējo satiksmi,

— zināt noteiktus attālumus, lai izvairītos no šķēršļiem,

— iespējami īsā laikā ziņot infrastruktūras pārvaldītājam par pamanīto bojājumu vietu un veidu, pārliecinoties, ka informācija ir pareizi saprasta,

— ņemot vērā infrastruktūru, kad vien tas nepieciešams, nodrošināt vai veikt pasākumus, lai nodrošinātu satiksmes un cilvēku drošību.

7. EKSPLUATĀCIJAS STARPGADĪJUMI UN NELAIMES GADĪJUMI, UGUNSGRĒKI UN NELAIMES GADĪJUMI AR CIETUŠAJIEM

Vilcienu vadītājiem jāspēj:

— veikt pasākumus, lai aizsargātu vilcienu un izsauktu palīdzību, ja nelaimes gadījumā cietuši cilvēki,

— noteikt nepieciešamo vilciena pieturvietu ugunsgrēka gadījumā un, ja nepieciešams, palīdzēt evakuēt pasažierus,

▼B

— iespējami īsā laikā sniegt noderīgu informāciju par ugunsgrēku, ja vilciena vadītājs viens pats nespēj kontrolēt uguns izplatību,

— iespējami īsā laikā šos nosacījumus paziņot infrastruktūras pārvaldītājam,

— novērtēt, vai infrastruktūra ļauj transportlīdzeklim turpināt ceļu un ar kādiem nosacījumiem to var darīt.

▼M2

8. VALODAS PRASMJU PĀRBAUDES

1. Vilcienu vadītājiem, kam jāsazinās ar infrastruktūras pārvaldītāju būtiskos drošības jautājumos, jābūt valodas prasmēm vismaz vienā no attiecīgā infrastruktūras pārvaldītāja norādītajām valodām. Darbinieku valodas prasmēm jābūt tādā līmenī, lai viņi varētu aktīvi un efektīvi sazināties ikdienas, traucētās un ārkārtas situācijās. Viņiem jāprot izmantot "satiksmes nodrošināšanas un vadības" SITS aprakstītā ziņojumu un sazināšanās metode.

2. Lai izpildītu 1. punktā paredzētās prasības, vilcienu vadītājiem jāspēj saprast (gan klausoties, gan lasot) un sazināties (gan mutiski, gan rakstiski) atbilstoši B1 līmenim Eiropas Padomes izveidotās Eiropas vienotās valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēmas (*CEFR*) ([1]) skalā.

3. Attiecībā uz posmiem starp robežām un stacijām, kas atrodas tuvu pie robežas un paredzētas pārrobežu pakalpojumiem, infrastruktūras pārvaldītājs var atbrīvot dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vilcienu vadītājus no 2. punkta prasībām ar nosacījumu, ka tiek piemērota šāda procedūra:

a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums infrastruktūras pārvaldītājam lūdz atkāpi attiecībā uz attiecīgajiem vilcienu vadītājiem. Lai nodrošinātu taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem, infrastruktūras pārvaldītājs visiem iesniegtajiem lūgumiem par atkāpi piemēro vienādu novērtēšanas procedūru, kas ir daļa no tīkla pārskata;

b) infrastruktūras pārvaldītājs piešķir atkāpi, ja dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums var pierādīt, ka tas ir veicis pietiekamus pasākumus, lai nodrošinātu saziņu starp attiecīgajiem vilcienu vadītājiem un infrastruktūras pārvaldītāja darbiniekiem ikdienas, traucētās un ārkārtas situācijās, kā noteikts 1. punktā;

c) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi un infrastruktūras pārvaldītāji nodrošina, lai attiecīgie darbinieki būtu informēti par minētajiem noteikumiem un kārtību un viņi būtu izgājuši atbilstīgu apmācību savās drošības pārvaldības sistēmās.

([1]) *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, 2001* (*Cambridge University Press* – versijai angļu valodā ISBN 0-521-00531-0). Pieejama arī *Cedefop* tīmekļa vietnē: http://www.cedefop.europa.eu/.

▼B

VII PIELIKUMS

PĀRBAUŽU BIEŽUMS

Periodisko pārbaužu minimālais biežums ir šāds:

a) valodu zināšanas (personām, kurām tā nav dzimtā valoda): reizi trīs gados vai ik reizi pēc vairāk nekā gadu ilgas prombūtnes;

b) zināšanas par infrastruktūru (tostarp zināšanas par maršrutu un ekspluatācijas noteikumiem): reizi trīs gados vai ik reizi pēc vairāk nekā gadu ilgas prombūtnes no attiecīgā maršruta;

c) zināšanas par ritošo sastāvu: reizi trīs gados.